

Hranirea iezilor in perioada de alaptare



Descriere imagine:
Hranirea iezilor cu lapte din biberon

Dupa activitatea intensa din timpul fatarilor, munca în ferma va lua un nou curs, iar prioritatile se vor schimba. Caprele vor produce colostru timp de doar 3-4 zile iar acesta este de foarte mare importanta în cresterea iezilor. În urmatoarele doua luni productia de lapte ar trebui sa fie suficienta pentru a creste doi iezi si, în acelasi timp, capra sa fie mulsa o data sau de doua ori/zi pentru consumul intern al fermei.

Hranirea timpurie

Când ugerul caprei este congestionat si foarte tare, trebuie sa lasam iedul sa suga cât mai mult lapte timp de câteva zile. Se sugereaza ca iedul sa fie întreținut separat si sa fie adus la supt la fiecare 3-4 ore. Daca este întreținut împreuna cu mama sa, el suga puțin si des, stimulând astfel producerea laptelui, care deja este prea mult pentru el. În cazul în care iedul nu consuma atât lapte încât ugerul sa își reduca volumul, capra va trebui mulsa pentru a scadea presiunea în uger, evitând astfel inflamarea lui.

Deseori la primipare, sfârcurile sunt prea mici la începutul suptului. Datorita instinctului matern dezvoltat, caprele vor accepta iedul sau iezii la supt, învatând repede cum sa-i ajute sa ajunga la sfârcuri prin pozitia adoptata fata de ied. Când acest lucru nu se întâmpla, crescatorul trebuie sa intervina, sa contentioneze capra si sa ajute iezii sa suga pentru a depresa ugerul de cantitatea de lapte acumulata. În timp, sfârcurile se vor mari în volum si aceste capre vor putea fi mulse cu usurinta.

Cum hranim iedul?

Suptul este, cu siguranta, cea mai usoara metoda, dar nu întotdeauna si cea mai buna. Unii crescatori a

firma ca suptul afecteaza longevitatea productiei de lapte. Este foarte important sa stim cât lapte p
roduce capra si cât din acesta suga iedul, pentru ca diferenta sa fie valorificata prin muls.

Un alt dezavantaj al suptului natural este ca iedul crescut alaturi de mama sa va fi mult mai "salbatic" decât
t unul crescut la biberon. Din aceasta cauza, stresul la întarcare va fi maxim, iar diferitele interventii e
fectuate la iezi (vaccinari, tratamente, ecornari, etc.) se vor face cu mare greutate.

De asemenea, unele capre pot întarca iezi prea devreme. În alte cazuri iezi neglijeaza suptul si caprele se
autoîntarca, productia de lapte pe anul în curs fiind astfel compromisa.

O solutie pentru a evita aceste neajunsuri este întretinerea separata a iezielor si alaptarea artificiala. A
stfel, caprele vor putea fi mulse complet, iar surplusul de lapte poate fi valorificat pe piata.

Hranirea la galeata sau la biberon?

Multi crescatori prefera hranirea la biberon, deoarece o considera mai naturala. La utilizarea galetii sau
a unui recipient, iedul este fortat sa tina capul aplecat pentru a suga si din aceasta cauza laptele ajunge
în rumen, provocând probleme digestive. De asemenea, galeata neprotejata se poate varsa sau, în unele caz
uri, iezi pot sa sara înauntru, laptele le intra în urechi si le provoaca iritatii. Pe de alta parte, însa, galeata est
e mult mai usor de manevrat, de umplut, de curatat si de sterilizat decât sticlele sau recipientii dotati cu b
iberoane.

Alaptarea la biberon se poate face utilizând un recipient sau o sticla. În mod obisnuit, capacitatea lor es
te de pâna la 20 litri. Biberoanele sunt atasate la câte un tub de plastic care face legatura cu baza re
cipientului. Când iedul suga la biberon, laptele va urca prin acest tub similar consumului de lichid dintr-u
n pahar, utilizând un pai. Un astfel de hranitor poate fi confectionat de crescator daca dispune de b
iberoane si tuburile adiacente, hotărând singur volumul acestuia în functie de numarul de iezi alaptati în spa
tiul respectiv. Un astfel de recipient usureaza mult munca într-o ferma cu efectiv mare de animale.

Pentru câtiva iezi însa se poate utiliza o simpla sticla dotata cu biberon. O alta varianta ar fi co
nfectionarea unui stativ, pe care sa putem pune mai multe sticle cu biberon. Vom putea hrani mai multi
iezi în acelasi timp, fara a tine sticla în mâna. De obicei se utilizeaza sticle curate din plastic de 500 ml, în care
este comercializata bautura racoritoare sau berea.

Se cumpara biberoane în numar suficient pentru a avea si rezerve. Stativul pe care se pun aceste sticle p
oate fi dotat cu agatatori pentru a-l putea atasa la gardurile de sârma.

Laptele poate fi distribuit cald sau rece. Multi crescatori prefera sa hraneasca iezi cu lapte cald, pentru
a preveni tulburarile digestive. Este foarte important ca hranirea sa se faca dupa un program prestabilit.
Recipientele si sticlele se vor curata foarte bune dupa fiecare utilizare.

Frecventa si cantitatea de lapte supt

Cei care cresc doar câtiva iezi, au propriile pareri cu privire la metoda de supt, frecventa, cantitatea de l

apte și vârsta de întărire. Acestea se aleg de către crescători în funcție de condițiile de întreținere și de materialele pe care le au la dispoziție.

În **primele trei zile**, alăptarea cu colostru se face la discreție, la intervale nu mai mari de 6-8 ore, adică de cel puțin trei - patru ori pe zi. Cantitatea de lapte necesară în următoarele patru zile, până la vârsta de o săptămână, este de 120-240 ml, de trei ori pe zi.

În **timpul celei de-a doua săptămâni** viată, se va crește cantitatea administrată la 360 ml, de trei ori pe zi, la un interval de 8 ore. De la această vârstă se va putea calcula aproximativ un litru pentru fiecare ied, de două ori pe zi, până la întărire.

Dupa **vârsta de doua săptămâni**

, este bine să flămânzim puțin iezii pentru a încuraja consumul fânului și ~~con~~centratelor. În acest scop, se va asigura un spațiu restrâns, unde să aibă acces numai iezii și unde se vor amplasa jgheaburi pentru fân și concentrate. Fânul trebuie să fie bogat în frunze iar amestecul de concentrate să fie astfel alcătuit încât să asigure un nivel de 18% proteină brută. Cu cât cantitatea de fân și concentrate consumată va crește, se va reduce cantitatea de lapte supt.

Aceste cifre sunt orientative și pot fi modificate în practică în funcție de apetitul și condiția corporală a iedului. Unii iezii pur și simplu nu vor să consume atât de mult lapte. Dacă sunt sănătoși și nu arată probleme, nu avem motive de îngrijorare.

Pe de altă parte, sunt crescători care hrănesc iezii cu lapte atât cât vor ei să consume. Și acest lucru este obișnuit și nu este nici o problemă, atâta timp cât nu se produc tulburări digestive în urma supraîncărcării stomacului.

EVALUARE

O cale de a evalua succesul conducerii hrănirii iedului este determinarea greutății acestuia la vârsta de o lună. Este ideal dacă iedul depune aproximativ 5 kg/lună în primele cinci luni. De exemplu un ied care la o fatăre a avut 3,5 kg ar trebui ca la vârsta de trei luni să aibă aproximativ 18 kg.

Articol publicat în revista Ferma nr. 2(46)/2007

Sorin Octavian VOIA